

pro účely tohoto zákona vyvlastněny. Jsou tedy námitky stěžovatelovy o tom, že pozemky jeho nepodléhají zákonu o drobných pachtýřích, ježto zapsány jsou pouze v knize pozemkové a nebyly dosud vyvlastněny státem, bezdůvodny.

Stížnost namítá dále, že stěžovatel podal dne 11. října 1919 žádost k pozemkovému úřadu za uvolnění pozemků ze záboru dle § 11 zák. zábor. a že nemohou uznány býti nároky drobných pachtýřů dříve, dokud nebude tato žádost vyřízena, ježto by uznáním nároků pachtýřů byl zkrácen a při větším počtu nároků by porušeno bylo jeho právo na uvolnění 150 ha půdy zemědělské dle § 11 cit. zák. zábor.

Také tato námitka není odůvodněna. Účelem vydání zákona o drobných pachtýřích byla snaha, aby drobní pachtýři co nejdříve stali se vlastníky půdy zemědělské, na níž po leta hospodařili jako pachtýři, tedy takové půdy, které majitel k řádnému svému hospodaření nepotřeboval. Z důvodu toho také pojata bylo do zákona o drobných pachtýřích ustanovení v § 27 cit. zákona vytčené, dle něhož propachtovatel proti nárokům drobných pachtýřů nemůže namítati, že postoupením pozemků klesne jeho pozemková majetnost pod výměru vyznačenou v § 2 zák. zábor. Tím prohlásil zákon jasně, že požadovací právo pachtýřovo ve příčině zabraného pozemku je silnější, nežli právo vlastníka na zachování výměry dle zákona záborového volné (§§ 2 a 11) a vyloučil-li zákon toto právo vlastníkovo, nemá podání žádosti stěžovatelovy za uvolnění dle § 11 zák. zábor. žádného vlivu na přihlášené nároky drobných pachtýřů a to tím méně, že lhůta k uplatňování nároků drobných pachtýřů dle ustanovení §§ 12 a 31 zák. o drob. pachtýřích končila dnem 18. září 1919 a žádost stěžovatelova za uvolnění podána byla teprve dne 11. října 1919, tedy v době, kdy pachtýři již svoje nároky u soudu uplatnili a tento výhradně povolán jest o nich rozhodnouti.

Z těchto důvodů bylo stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.

Č. 915.

Ochrana nájemníků: * Nájemnímu úřadu náleží, aby rozhodoval o návrhu pronajímatelově na zvýšení nájemného z důvodu zdražení ústředního topení.

(Nález ze dne 30. června 1921 č. 8013.¹⁾)

Věc: Ú. b. n. s. v B. (adv. Dr. E. Lingg z Prahy) proti nájemnímu úřadu v Brně o zvýšení nájemného.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Ú. b. n. s. v B. podala nájemnímu úřadu v Brně žádost, aby jí bylo ve smyslu § 8 zák. ze dne 8. dubna 1920 č. 275 sb. z. a n. povoleno zvýšiti nájemné nájemníkům v žádosti jmenovaným o částky číselně tamže uvedené. Zvýšení nájemného odůvodňováno zvýšením nákladu za ústřední topení, jehož úplata jest součástí původních nájemních smluv,

¹⁾ Stejně i v nálezech pozdějších na př. ze dne 1. července 1921 č. 8503.

neboť neplatili nájemníci nikdy zvláštní nájemné za užívání místnosti a zvláštní úplatu za náklady ústředního topení.

Nájemní úřad nálezem z — rozhodnul takto: Náklady na otop bytů netvoří součástku nájemného. Dle zákona ze dne 8. dubna 1920 č. 275 sb. z. a n. nepřísluší proto nájemnímu úřadu o výši dotyčné žádané úplaty rozhodovati. § 8 zákona dovolávaného a to dle odstavce posledního, dovoluje smluviti sice přiměřené zvýšení nájemného za náklady spojené se zdražením ústředního topení, avšak zákon tento dle posledního odstavce § 15 neukládá povinnost nájemnímu úřadu rozhodovati o tom, je-li toto vyžádané zvýšení přiměřené čili nic. Uplatnit dotyčnou smlouvu mohou strany před řádným soudem. Nájemní úřad proto vyžádané zvýšení nájemného z důvodů v žádosti uvedených povolití nemůže.

Nejvyšší správní soud shledal stížnost, do rozhodnutí toho podanou, důvodnou.

§ 8 zákona z 8. dubna 1920 č. 275 sb. z. a n. stanoví v posledním odstavci, že za náklady spojené se zdražením ústředního topení lze smluviti přiměřené z v ý š e n í n á j e m n é h o. Jest tedy patrné, že zákon vychází z hlediska, že platy nájemníků za používání ústředního topení mohou býti součástíkou n á j e m n é h o, a že opačný názor vyslovený v naříkaném rozhodnutí není se zákonem v souladu.

Pravda jest ovšem, že poslední odstavec § 15 ukládá úřadu jen rozhodování o přiměřenosti podnájemného, neb úplaty za užívání zařízení podle § 9 a nájemného dle § 10 a že se nezmiňuje o tom, že by také přiměřenost zvýšení nájemného, žádaného pro zdražení ústředního topení, podléhala jeho kognici. Rovněž dlužno uznati, že předchozí tři odstavce v § 15 neobsahují předpisu, dle něhož by úřad o přípustnosti zvýšení nájemného z důvodů zdražení ústředního topení rozhodoval, ježto se tu výslovně stanoví, že jest přihlížeti k okolnostem, které v daném případě podle § 8, odst. 4 č. 1 až 4 odůvodňují zvýšení nad 20 proc., a ježto náklady takového zdražení se nedají subsumovati pod žádný z případů tuto uvedených. Mínil-li stížnost, že by mělo býti použito ustanovení čís. 2, poněvadž ceny uhlí jsou úředně stanoveny, jest na omylu již proto, že stanovení ceny uhlí nelze na roveň klásti úřednímu stanovení sazeb pro ústřední topení.

Leč přes to má nejvyšší správní soud za to, že žalovaný úřad byl povolán, aby o návrhu stěžovatelčině rozhodl. Dle § 16 cit. zák. jest úřad povolán, aby přezkoušel úmluvy o zvýšení nájemného, a oprávněn, aby pak dle výsledků vyšetření upravil přiměřeně v mezích zákona o ochraně nájemníků nájemné. Zákon tu nestanoví nijaké obmezení, nýbrž mluví o úmluvách vůbec a v dalším kontextu o k a ž d é ú m l u v ě. Z toho vyplývá důsledek, že jest věcí úřadu, aby přezkoušel i úmluvy, jež učiněny byly dle § 8, posl. odst. o zvýšení nájemného z důvodu zdražení ústředního topení, a aby s ohledem na výsledky šetření i výši nájemného takto smlouvenou přiměřeně upravil.

Je-li však úřadům jmenovaným v § 8, odst. 1 cit. zák. tato kompetence svěřena, pak lze i § 15, jenž na rozdíl od § 16 má na zřeteli ne již smlouvená zvýšení nájemného, nýbrž teprve zamýšlená, rozuměti dle úmyslu zákonodárcova jen tak, že i jeho jest použití, jde-li o návrh pronajímateľův na rozhodnutí o tom, zda přípustno jest zvýšení nájemného z důvodu zdražení ústředního topení. Že se úmysl zákonodárcův k tomu nesl, jest

zřejmo z toho, že se první větou § 15 beze všeho obmezení určuje, že úřad rozhoduje o tom, je-li přípustno zvýšení nájemného podle § 8 a tento § v posledním odstavci připouští též úmluvy o přiměřeném zvýšení nájemného za náklady spojené se zdražením ústředního topení.

Neuvedl-li pak zákon výslovně, že úřad má o přiměřenosti takového zvýšení rozhodovati — jak to učinil v posl. odst. § 15 pro podobné případy tam uvedené — jde o pouhou mezeru zákona, již dle §§ 6 a 7 o. z. o. dle jeho intencí bylo vyplniti. Z těchto úvah dospěl nejvyšší správní soud k názoru, že rozhodnutí žalovaného úřadu, jímž meritorní rozhodnutí o návrhu stěžovatelčině bylo odepřeno, jest nezákonné a zrušil je proto dle § 7 zák. ze dne 22. října 1875 č. 36 ř. z. ex 1876.

Č. 916.

Úředníci státní: * Výrokem disciplinární komise dle § 113, odst. 2, resp. § 122, odst. 2 služ. pragm. učiněným, že v činu úředníku za vinu kladeném spatřovati jest nepořádek, není přednosta úřadu, když disciplinární komise sama pořádkový trest nevyslovivši jemu akta postoupila, v žádném směru vázán, nýbrž může samostatně zjišťovati a hodnotiti danou skutkovou podstatu jak ve směru subjektivním tak i ve směru objektivním.

(Nález ze dne 30. června 1921 č. 8315.)

Věc: O. T. v P. (adv. Dr. Lad. Klumpar z Prahy) proti vrchní disciplinární komisi při ministerstvu obchodu v Praze (zast. odb. předn. O. Dokoupilem) a ministru obchodu v Praze (zast. min. místotaj. Drem K. Čermákem) stran disciplinárního nálezu.

Výrok: Stížnost, pokud směřuje proti nálezu vrchní disciplinární komise při ministerstvu obchodu, se odmítá jako nepřípustná; pokud čelí proti nálezu ministra obchodu, zamítá se jako bezdůvodná.

Důvody: Žalovaná vrchní disciplinární komise při ministerstvu obchodu usnesla se dle naříkaného rozhodnutí z — ve své schůzi konané dne — bez ústního projednání takto:

A. Řízení pro služební přečin se zastavuje (§ 122, odst. 2 služ. pragm.).

B. V činech kladených obviněnému disciplinárním zástupcem za vinu shledává se toliko nepořádek ve smyslu § 87 služ. pragm. a postupují se spisy přednostovi služebního úřadu ve smyslu § 113, odst. 2 služ. pragm.

Žalovaný ministr obchodu přihlížejce k tomuto usnesení a celkovému výsledku konaného vyšetřování uložil stěžovateli naříkaným rozhodnutím z — na základě §§ 87 a 91 služ. pragm. pořádkový trest výstrahy pro porušení úředních povinností, uložených mu jako přednostovi dodávkového oddělení ministerstva obchodu nařízením vešk. min. ze dne 3. dubna 1909 č. 61 ř. z. (dodávkový regulativ).

O stížnosti uplatňující nezákonnost obou naříkaných rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud toto:

Stížnost, jež obrací se proti usnesení vrchní disciplinární komise, nemůže potírati onen její výrok, kterým řízení pro služební přečin proti stě-